

ДИРЕКТИВА 2003/40/ЕО НА КОМИСИЯТА

от 16 май 2003 година

относно установяване на списъка, границите на концентрация и изискванията към етикетирането за съставките на натуралните минерални води и условията за употреба на обогатен с озон въздух за обработката на натурални минерални води и на изворни води

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Директива 80/777/ЕИО на Съвета¹ от 15 юли 1980 г. относно сближаването на законодателствата на държавите-членки относно експлоатацията на и търговията с натурални минерални води, последно изменена с Директива 96/70/ЕО на Европейския парламент и Съвета², и по-специално член 11, параграф 1 от нея,

като има предвид, че:

- (1) Поради техния хидрогеоложки произход някои натурални минерални води в естественото състояние могат да съдържат съставки, които ако превишават определена концентрация, могат да представляват риск за общественото здраве. Следователно се счита, че е необходимо да се установят граници на концентрацията на тези съставки в натуралните минерални води.
- (2) Член 11 от Директива 80/777/ЕИО предвижда възможността да се приемат хармонизирани граници на концентрацията на съставките в натуралните минерални води след консултация с Научния комитет по храните, както и изисквания спрямо етикетировката, за да се указва, когато това се налага, наличието на определени съставки с високи концентрации.
- (3) Научният комитет по храните даде становище³ относно арсена, бария, флуорида, бора и мангана, както и за други съставки в натуралните минерални води, като потвърди границите, препоръчани от Световната здравна организация (СЗО) за питейна вода.

¹ ОВ L 229, 30. 8. 1980 г., стр. 1.

² ОВ L 299, 23. 11. 1996 г., стр. 26.

³ Становище от 13 декември 1996 г. относно арсена, бария, флуорида, бора и мангана в натуралните минерални води.

- (4) Ревизирият Кодекс на стандартите за „натуралните минерални води“⁴ съдържа, за целите на здравеопазването, списък от съставки и максимални граници за тези съставки. Той е приет въз основа на най-новите международни научни данни и осигурява достатъчна защита на общественото здраве.
- (5) Общоприето е, че приемането на ниски дози флуорид може да има благоприятно въздействие върху зъбите. За разлика от това, приемането на големи дози флуорид над допустимите граници може да има вреден ефект върху общественото здраве. Ето защо е необходимо да се установи хармонизирана максимална граница за флуорид в натуралните минерални води, която да осигури достатъчна защита за населението като цяло.
- (6) Световната здравна организация препоръчва ориентировъчна стойност от 1,5 mg/l за флуорид в питейна вода, която беше валидирана за натуралните минерални води от Научния комитет по храните в гореспоменатото становище. За да се защитят кърмачетата и малките деца, които са предразположени най-много на риска от флуороза, когато съдържанието на флуорид в натурална минерална вода надвишава тази ориентировъчна стойност, е необходимо върху етикета да се направи също обозначение за този факт и то да може да бъде лесно видяно от потребителя.
- (7) Научният комитет по храните посочи ориентировъчна стойност за бора в натуралните минерални води, която се основава на препоръките на СЗО⁵ от 1996 г. Въпреки това, СЗО и други международно признати научни организации извършиха оттогава нови оценки относно влиянието на бора върху общественото здраве и препоръчаха по-високи стойности. Следователно, следва да се извърши консултация с Европейския орган за безопасност на храните относно бора в натуралните минерални води, така че наличните нови научни оценки да бъдат взети предвид, и на този етап не следва да се определя максимална граница за бора.
- (8) Научният комитет по храните също така посочи в споменатото по-горе становище приемливото ниво за бария, мангана и арсена в натуралните минерални води. За другите нежелани съставки в натуралните минерални води, които могат да имат вреден ефект върху общественото здраве, ревизирият Кодекс на стандартите определя максимални граници, които осигуряват достатъчна защита на общественото здраве. Въпреки това, границата за нитратите се счита за твърде ниска, предвид наличните данни и следва да бъде изравнена с границата, предвидена за питейна вода⁶.

⁴ Кодекс на стандартите 108-1981, Rev 1-1997, ревизиран по време на седмата сесия на CCNMW (октомври 2000 г.).

⁵ СЗО (1996): указания относно качеството на питейната вода, второ издание, том 2.

⁶ Директива 98/83/ЕО на Съвета (ОВ L 330, 5. 12.1998 г., стр. 32.).

- (9) Установената в Кодекса на стандартите максимална граница за нитрати позволява да се осигури достатъчна защита на общественото здраве и следва да служи като отправна стойност при международната търговия и търговията в рамките на Общността с натурални минерални води. Все пак, в рамките на процедурата на официалното признаване на източници на натурални минерални води, упомената в член 1 от горепосочената директива, компетентните органи на държавите-членки трябва да са в състояние да се позоват на по-ниска ориентировъчна стойност за нитратите в натуралните минерални води, каптирани на тяхна територия.
- (10) Натуралните минерални води, чието съдържание на определени съставки надхвърля максималните граници за тези съставки, с оглед на целите на общественото здраве, се подлагат на обработка, при която въпросните съставки се отделят. За да се позволи на засегнатите производители да направят инвестициите, необходими за спазването на тези нови стандарти, следва да бъдат дадени достатъчно дълги срокове преди влизането в сила на новите стандарти за такива съставки, по-специално по отношение на флуорида и никела, за които на ниво Общност няма оценена или разрешена обработка за отделяне.
- (11) За целите на официалния контрол на тези съставки е необходимо да се установят граници на колебание около границите на максимална концентрация, които да съответстват на неточностите при измерванията.
- (12) Член 4, параграф 1, буква б) от изменената Директива 80/777/ЕИО предвижда отделянето на желязо, манган, сяра и арсен от определени натурални минерални води да става чрез използването на обработка с обогатен с озон въздух, като тази обработка подлежи на оценка от Научния комитет по храните и на приемане на условията за използване на тази обработка от Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните.
- (13) Научният комитет по храните предостави становище⁷ относно тази обработка, което предвижда задължения както за определени методи, така и за определени резултати. Въпреки това, за да се вземат предвид както развитието на техниките за обработка с обогатен с озон въздух, така и различията на обработката, които зависят от физико-химичния състав на обработваната вода, се счита за целесъобразно да се въведат задължения само за получаваните резултати.
- (14) Освен това, обработката с обогатен с озон въздух не следва да променя състава по отношение на характеризиращите съставки по смисъла на член 7,

⁷ Становище на Научния комитет по храните от 7 юни 1996 г. относно употребата на озон за отделяне на нестабилни елементи като желязо, манган и арсен от натурални минерални води.

параграф 2, буква а) от Директива 80/777/ЕИО, или да има дезинфекционно действие по смисъла на член 4, параграф 3, или да причинява образуването на остатъчни вещества от обработката, които могат да имат вредно въздействие върху общественото здраве.

- (15) Съгласно член 7, параграф 2, буква в) на горепосочената директива, натуралните минерални води, обработени с обогатен с озон въздух, трябва да съдържат на етикетите си достатъчно информация за потребителите относно извършената обработка.
- (16) В съответствие с разпоредбите на Директива 80/777/ЕИО, член 9, параграф 4, буква а), четвърто тире, разпоредбите относно обработките, предвидени в член 4 от директивата, и по-специално обработката с обогатен с озон въздух, са приложими за изворните води.
- (17) Мерките, предвидени в настоящата директива, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Настоящата директива установява списъка от съставки в натуралните минерални води, които могат да представляват риск за общественото здраве, границите на допустимите нива на тези съставки, крайните срокове за прилагане на тези граници и изискванията към етиктирането за някои съставки. Тези съставки трябва да се съдържат във водата по естествени причини, а не поради замърсяване при източника.

Тя също така определя условията за употреба на обогатен с озон въздух за отделяне на съединения на желязо, манган, сяра и арсен от натурални минерални води или изворни води и изискванията към етиктирането за води, които са били подложени на такава обработка.

Член 2

- 1. Не по-късно от 1 януари 2006 г., натуралните минерални води следва да отговарят, по време на пакетирането им, на изискванията за максимални граници на концентрация, посочени в приложение I за съставките, изброени в това приложение.
- 2. Независимо от това, в случая на флуориди и никел, крайният срок, упоменат по-горе, се удължава до 1 януари 2008 г.

3. Чрез дерогация от параграф 1, по време на процедурата на официално признаване на натурални минерални води, каптирани на тяхна територия, компетентните власти на държавите-членки могат да вземат предвид по-ниска референтна стойност за нитратите и нитритите, при условие че същата референтна стойност се прилага за всички заявления, отправени към тях.

Член 3

За целите на официалния контрол, държавите-членки спазват спецификациите, изброени в приложение II, за анализиране на съставките, изброени в приложение I.

Член 4

1. Етикета на натурални минерални води с концентрация на флуорид над 1,5 mg/l съдържа думите „съдържа повече от 1,5 mg/l флуорид: не е подходяща за редовна консумация от кърмачета и деца под 7-годишна възраст”.
2. Информацията върху етикета, посочена в параграф 1 на настоящия член, се помещава в непосредствена близост до търговското наименование и се изписва с ясно видими знаци.
3. Етикетите на натурални минерални води, които съдържат информация съгласно параграф 1 на настоящия член, посочват действителното съдържание на флуорид в съотношение към физико-химичния състав от гледна точка на съществените съставки, както е посочено в член 7, параграф 2, буква а) от Директива 80/777/ЕИО,.

Член 5

1. Без да се накърняват разпоредбите на член 4, параграф 1, буква б) от Директива 80/777/ЕИО, прилагането на обработка на натурални минерални води с обогатен с озон въздух трябва да бъде предварително нотифицирано на компетентните власти, които да гарантират, че:
 - а) използването на тази обработка е оправдано от състава на водата по отношение на съединенията на желязо, манган, сяра и арсен;
 - б) операторът е взел всички необходими мерки, за да гарантира, че обработката е ефективна и безопасна, и за да позволи тя да бъде проверена от компетентните власти.
2. Обработката на натуралните минерални води с обогатен с озон въздух трябва да отговаря на следните условия:
 - а) физико-химичният състав на натуралните минерални води по отношение на съществените съставки не се променя в резултат от обработката;

- б) преди обработката натуралната минерална вода трябва да съответства на микробиологичните критерии, определени в член 5, параграфи 1 и 2 от Директива 80/777/ЕИО;
- в) обработката не води до образуването на остатъчни вещества с концентрация, която надвишава максималните граници, определени в приложение III, или на остатъчни вещества, които биха могли да представляват риск за общественото здраве.

Член 6

Съгласно член 7, параграф 2, буква в) от Директива 80/777/ЕИО, етикетировката на натуралните минерални води, които са били обработени с обогатен с озон въздух, съдържа, в близост до аналитичния състав на характеризиращите съставки, думите „вода, подложена на окисляване чрез обработка с обогатен с озон въздух”.

Член 7

Без да се накърняват разпоредбите на член 9, параграф 4, буква б) от Директива 80/777/ЕИО, разпоредбите на членове 5 и 6 от настоящата директива се прилагат и за изворните води.

Член 8

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да позволят търговията с продукти, които отговарят на изискванията на настоящата директива, не по-късно от 1 януари 2004 г.
2. Без да се нарушават крайните срокове, установени в член 2, параграфи 1 и 2, държавите-членки забраняват търговията с продукти, които не отговарят на изискванията на настоящата директива, считано от 1 юли 2004 г. Независимо от това, продукти, които са опаковани и етикетирани преди 1 юли 2004 г., могат да бъдат продавани, докато бъдат изчерпани складовите наличности.

Член 9

Държавите-членки въвеждат в сила необходимите закони, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива най-късно до 31 декември 2003 г. Те незабавно информират Комисията за това.

В разпоредбите, приети съгласно настоящия параграф, се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Член 10

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден от датата на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 11

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 16 май 2003 година.

За Комисията:
David BYRNE
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ I

**Естествено съдържащи се съставки в натуралните минерални води и
максимални граници, които, ако са надвишени, могат да представляват риск
за общественото здраве**

Съставки	Максимални граници (mg/l)
Антимон	0,0050
Арсен	0,010 (общо)
Барий	1,0
Бор	За протокола*
Кадмий	0,003
Хром	0,050
Мед	1,0
Цианид	0,070
Флуориди	5,0
Олово	0,010
Манган	0,50
Живак	0,0010
Никел	0,020
Нитрати	50
Нитрити	0,1
Селен	0,010

* Максималната граница за бора ще бъде определена на необходимата стойност след становище на Европейския орган за безопасност на храните и по предложение на Комисията до 1 януари 2006 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Характеристики на изпълнението* за анализиране на съставките в приложение I

Съставки	Точност на параметричната стойност в % (Бележка 1)	Прецизност на параметричната стойност (Бележка 2)	Граница на откриване в % от параметричната стойност (Бележка 3)	Бележки
Антимон	25	25	25	
Арсен	10	10	10	
Барий	25	25	25	
Бор				Виж приложение I
Кадмий	10	10	10	
Хром	10	10	10	
Мед	10	10	10	
Цианиди	10	10	10	Бележка 4
Флуориди	10	10	10	
Олово	10	10	10	
Манган	10	10	10	
Живак	20	10	20	
Никел	10	10	10	
Нитрати	10	10	10	
Нитрити	10	10	10	
Селен	10	10	10	

* Аналитичните методи за измерване на концентрациите на съставките, изброени в приложение I, трябва да са в състояние най-малко да измерват концентрации, равни на параметричната стойност със специфична точност, прецизност и граница на откриване. Независимо от това каква е чувствителността на използвания метод за анализ, резултатът се изразява, като се използват поне толкова десетични позиции, колкото има максималната граница, установена в приложение I.

Бележка 1: точност е системната грешка и представлява разликата между средната стойност между голям брой повторени измервания и точната стойност.

Бележка 2: прецизност е случайната грешка и се изразява най-общо като стандартното отклонение (в рамките на партида и между партиди)

на представителни резултати от средната стойност. Приемливата точност е равна на удвоеното относително стандартно отклонение.

Бележка 3: граница на откриване е:

- или три пъти относителното стандартно отклонение в рамките на партида от естествен образец, съдържащ ниска концентрация на параметъра,
- или пет пъти относителното стандартно отклонение в рамките на партида от автентичен образец.

Бележка 4: Методът следва да дава възможност да се определи общото количество цианид във всичките му форми

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Максимални граници за остатъци от обработката на натурални минерални води и изворни води с обогатен с озон въздух

Остатъчни вещества от обработката	Максимална граница* (µg/l)
Разтворен озон	50
Бромати	3
Бромоформ	1

* Съответствието с максималните граници се контролира от компетентните органи в държавите-членки по време на бутилиране или друга форма на пакетиране, предназначена за крайния потребител.